

SKOGBRANN I MYKLAND

09. – 20. JUNI 2008

Ove Frigstad
Konst. Brannsjef
Østre Agder Brannvesen

ØABV FRA 01.01.2008

- 7 kommuner – Arendal, Froland, Tvedestrand, Risør, Gjerstad, Vegårshei, Åmli
- Areal ca 3.150 km²
- Antall innbyggere ca 64.000
- 8 brannstasjoner
- 55 heltidsstillinger, inkl feierpersonell
- 125 deltid-brannmannskaper
- 60 skogbrannreserver
- 378 "særskilte brannobjekter"
- 110-sentral for Agder (29 kommuner, 34 brannstasjoner, 270 000 innb.)

FAKTA 1

- Skogbrannindeks ved brannstart = 225
- Brannområdet størrelse ca 27.000 mål (Tromøya)
- Brannområdets "omkrets" ca 35 km
- Nedbrent 19 hytter i Steane hyttefelt, 2 i Mykland sentrum, 1 på Hundsknappen + 2 - 3 skur/koier
Bygningsmessig verdi 10 – 20 mill kr
- Brannskadet ca 19.000 mål produktiv skog
Verdi > 30 mill kr. 14 skogeiere rammet
- Evakuert totalt 77 personer
- Nedbrent ca 40 høyspent- og ca 40 lavspentmastre
(ca 450 m linjer)

FAKTA 2

- ØABV stilte selv med totalt ca 500 mann/økter, fra 8 brannstasjoner
- Sivilforsvaret stilte med totalt ca 800 mann, fra 7 distrikter, mange av dem i flere økter
- Heimevernet stilte med totalt ca 500 mann/økter, fra 8 HV-områder
- Røde Kors stilte med ca 20 pers pr døgn
- 9 andre brannvesen stilte med totalt ca 250 mann
- Øktene var som hovedregel på 12 timer, med utskiftning kl 0900 og 2100
- (Totalt timeforbruk ca 44000. Tilsvarende ca 22 årsverk)

FAKTA 3

- Sivilforsvaret stilte med
 - ca 38.000 m brannslanger
 - ca 50 pumper
 - KO-telt, med nødvendig infrastruktur
 - sambandsutstyr
 - kjøretøyer
 - kjøkkenutstyr
- HV stilte med kjøretøyer

FAKTA 4

- Andre og frivillige stilte med
 - Traktorer
 - Gjødseltankvogner med pumper
 - Terreng gående kjøretøyer
 - Skogsmaskiner

FAKTA 5

- Brannårsak: Maskinarbeid i skogen
- Kostnad for SF, HV, Luftforsvaret og skogbrannhelikoptertjenesten: 22 – 23 mill.
- Kostnad for ØABV: 9,5 mill.

” Det er knusktørt. Det kan ikke bli tørrere nå.

VG 11.06.08

Av HARALD VIKØYR

BERGEN (VG) – Det er tørt, og det har vært tørt lenge. Det blir ikke tørrere. Også gresset er blitt gult og brunt, sier statsmeteorolog Håkon Mjelstad – mannen bak skogbrannfareindeksen.

Det er sjelden hele Sør-Norge sør for Stad og Dovre er omfattet av indeksen «MEGET STOR SKOGBRANNFARE» på samme tid. Natt til i går kom et lavtrykk med store mengder nedbør fra Vestlandet til Nordland – som dermed reduserte skogbrannfaren her.

Men fortsatt vil det gå mange dager før skogrike og folkerike områder på Østlandet og Sørlandet vil få brannhemnende regn.

Indeksen for skogbrannfare er regnet ut fra tre elementer: Nedbør, temperatur og luftfuktighet. Dessuten øker den etter som tiden går uten nedbør.

– Det er også slik at vi behøver en skikkelig robløyte, altså noe slikt som 20 mm nedbør, for å få bukt med skogbrannfaren. Lettere nedbør, som 3-5 millimeter, duger ikke når det er så tørt, sier Mjelstad.

Kommende dager

Slik er skogbrannfaren for de kommende dagene, ifølge ansvarlig Håkon Mjelstad:

ØSTFOLD: Meget stor skogbrannfare i hele fylket. Mye skog, og få naturlige avgrensninger som fjell og fjord. Usikkert om det kommer nedbør som vil dempe skogbrannfaren.

VESTFOLD: Meget stor skogbrannfare i hele fylket. Varmt og tørt lenge. Det som var grønt, har blitt svidd og brennbart. Mye skog. Håper på regn til helgen.

OSLO: Meget stor skogbrannfare. Mye folk, og 80 prosent av alle skogbranner er utløst av menneskelig aktivitet.

AKERSHUS: Meget stor skogbrannfare. Mye skog som kan ta fyr. Ikke utsikter til regn før helgen.

BUSKERUD: Meget stor skogbrannfare. Knusktørt fra kysten til Geilo. Kan få redusert brannfare i deler av fylket til helgen.

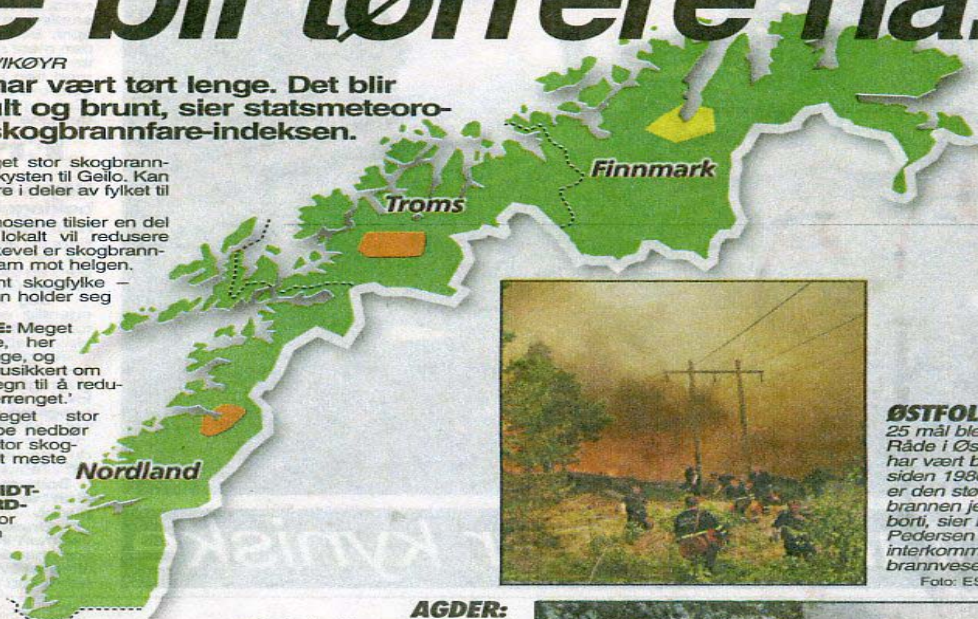
HEDMARK: Prognosene tilsier en del bygeaktivitet som lokalt vil redusere skogbrannfaren. Likevel er skogbrannfaren fortsatt stor fram mot helgen.

OPPLAND: Enormt skogfylke – hvor skogbrannfaren holder seg meget stor.

AGDER-FYLKENE: Meget stor skogbrannfare, her har det vært tørt lenge, og selv i helgen er det usikkert om det kommer nok regn til å redusere brannfaren i terrenget.

ROGALAND: Meget stor skogbrannfare – noe nedbør reduserer den til «stor skogbrannfare» over det meste av fylket.

VESTLANDET, MIDT-NORGE OG NORD-NORGE: For en stor del utenfor den skutte skogbrannfaren i løpet av de siste døgn med nedbør.

ØSTFOLD: Om lag 25 mål ble svidd av i Råde i Østfold – Jeg har vært brannmann siden 1986, og dette er den største skogbrannen jeg har vært borti, sier Bjørn Ove Pedersen ved Moss interkommunale brannvesen.
Foto: ESPEN BRAATA

AGDER: Tre-fire hytter og en ubebodd gård ble flammernes rov, da skogbrann raserte 700-800 dekar i Froland utenfor Arendal. 17 måtte evakueres, men brannmannskapene klarte å styre flammene utenfor Mykland sentrum.
Foto: SCANPIX

PÅSATT?: Fire branner i Tønsberg-området ble sent i går kveld brakt under kontroll. Politiet mistenker at brannene er påsatt og har innbrakt en 19- og en 22-åring for sjekk. Brannmannskaper kjemper mot flammene ved Rom i Slagen utenfor Tønsberg.
Foto: ROBERT SYVERTSEN

Indeks for skogbrannfare	
meget stor fare	> 70
stor fare	40 - 70
fare	20 - 40
liten fare	01 - 20
ingen fare	0

TØRT, TØRRERE, KNUSKTØRT: Slik fordeles skogbrannfaren seg i landet de kommende dagene, ifølge Meteorologisk institutt. Indeksen er utarbeidet blant annet på grunnlag av nedbør, temperatur, luftfuktighet og antall dager med kombinasjonen varme og null nedbør.

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

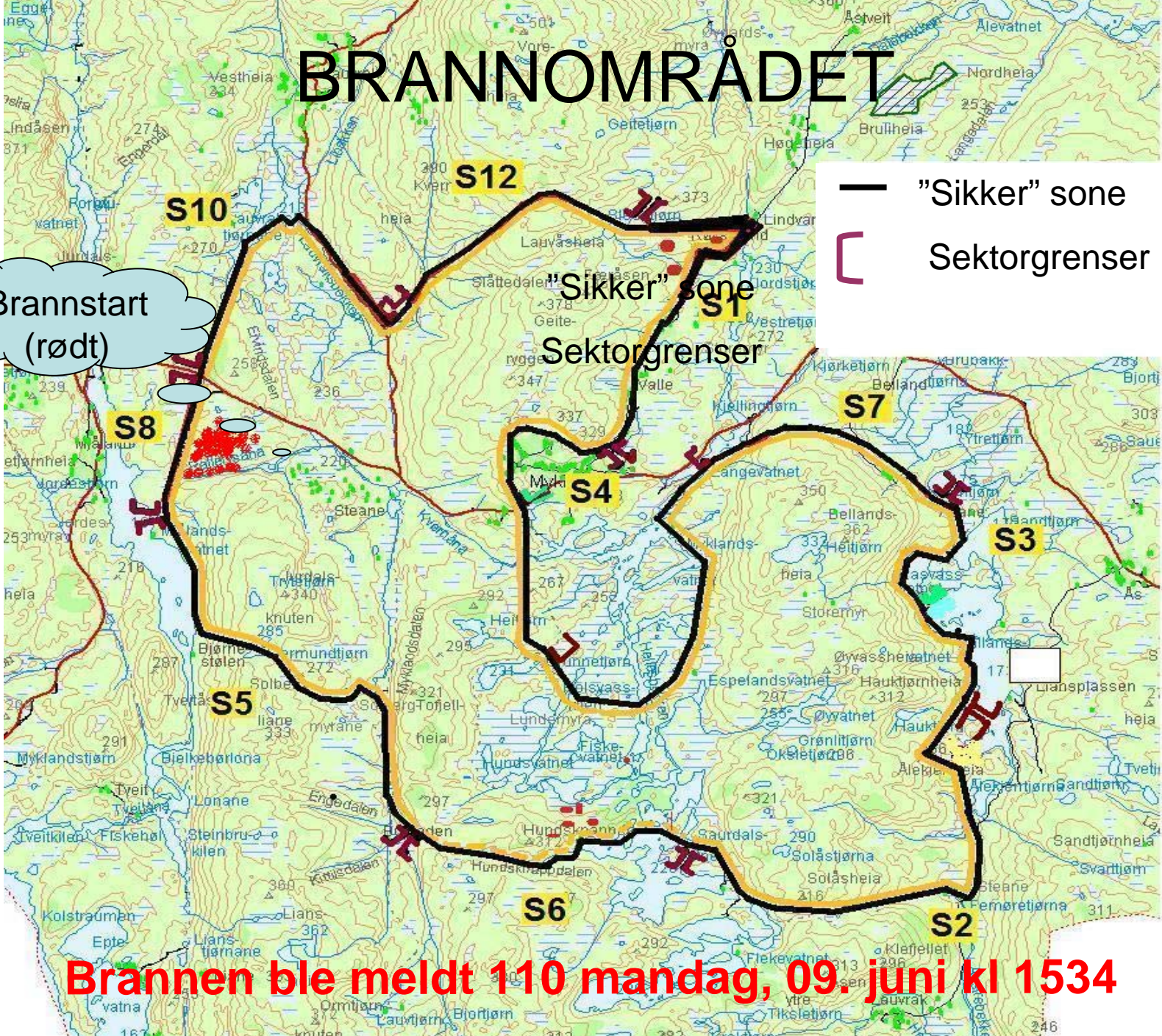

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

BRANNOMRÅDET

Brannstart
(rødt)

Brannen ble meldt 110 mandag, 09. juni kl 1534

DAG 1 – MANDAG 09. JUNI

- Brannsituasjonen

- Brann over et ca 500 mål stort skogsområde, avgrenset av hhv Rv 42, en skogsvei og ei elv
- Muligens truet hyttebebyggelse Steane (på andre siden av elva)
- Brannen under kontroll tidlig på natta, etterslokking ut over morgenen

- Organisering

- ØABV`s ordinære brannvesen-organisering
- Provisorisk KO på holdeplass Rv 42

- Personell

- ØABV`s egne mannskaper fra Froland, Moland og Åmli, 25 mann fram til kl 0100, deretter 7 fra Åmli
- Noen lokale frivillige
- SF mobilisert (ankom rundt midnatt), ca 15 mann FIG Arendal

DAG 1 – MANDAG 09. JUNI

- Utstyr

- Mannskapsbiler med pumper, fra de involverte brannstasjonene
- Private ATV

- Helikopterstøtte

- Anmodning til HRS om helikopter ca 2 timer etter ankomst
- Helikopter ikke tilgjengelig (satt på vent)
- Purret etter ytterligere 1 time, og videre utover (bistand fra Politiet)
- Brannen i startområdet kontrollert uten helikopterstøtte

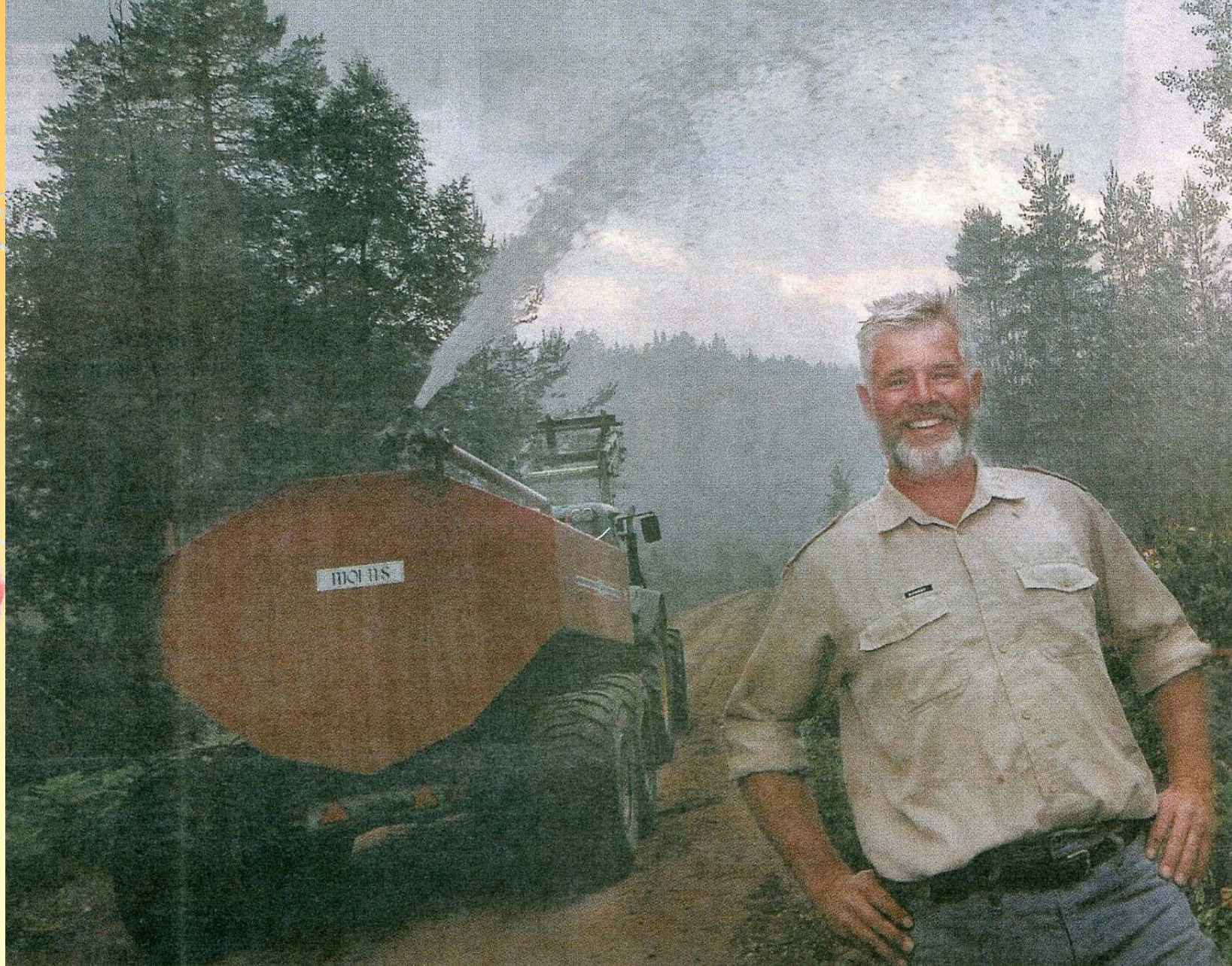

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

Kampen mot flammene

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

DAG 2 – TIRSDAG 10. JUNI

- Brannsituasjonen

- Vinden snudde og økte i styrke tidlig formiddag, og dreiet flere ganger
- Brannen blusset opp, glør blåste 30 – 40 m, tildels toppbrann
- Brannen gikk over både Rv 42 og elva tidlig ettermiddag
- 19 hytter i Steane hyttefelt brant
- Mykland sentrum truet, herunder kirka
- 2 hytter ved kirka brant
- Gruppe av slokkemannskaper måtte trekke seg ut pga fare
- Kort sagt: 4 – 5 brannfronter ute av kontroll
- Mykland sentrum evakuert på ettermiddagen (49 personer)
- Søkte nye begrensninglinjer, vanskelig å finne nært brannen
- Samtidig 2 mindre branner på Hynnekleiv

- Organisering

- Uforandret
- Provisorisk KO i garasje Mykland sentrum

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

DAG 2 – TIRSDAG 10. JUNI

- Helikopterstøtte
 - Ny anmodning til HRS om helikopter, tidlig ettermiddag
 - Bekreftelse på de 2 statlige skogbrannhelikopterne
 - Første helikopter på plass ca kl 1715
 - Andre helikopter på plass ca kl 2000
 - HRS formidlet helikopterbistand fra Forsvaret
- Spesielle hendelser
 - Mye røyk i regionen, mange ”brannmeldinger” til 110-sentralen
 - En privatperson som drev med slokking i brannområdet måtte evakueres ut

DAG 3 – ONSDAG 11. JUNI

- Brannsituasjonen

- Skiftende vindforhold
- Brannspredning sydover, østover og nordover
- Kommunal kriseberedskap etablert på morgenen
- Topprioritert områder med bebyggelse
- Ytre Lauvrak evakuert på kvelden

- Organisering

- ØABV`s storaksjonsplan iverksatt fra morgenen
- Telt-KO etablert (SF)
- Støtteteam fra Telemark og Buskerud tilkalt
- EIS-organisering forberedt utover kvelden

DAG 3 – ONSDAG 11. JUNI

- Helikopterstøtte

- De 2 statlige skogbrannhelikopterne i aksjon fra morgenen
- 2 helikoptere fra Forsvaret ankom på formiddagen
- "Pegasus" drev skoggjødsling med 2 helikoptere, som ble engasjert av HRS til å slokke – men fikk stoppordre torsdag morgen

- Spesielle hendelser

- På morgenen var det "røykteppe" fra Mykland til og i Arendal
- 100 husstander i Mykland uten strøm fra formiddag til sen kveld

DAG 4 – TORSDAG 12. JUNI

- Brannsituasjonen

- På morgenen noe mer dempet brannutvikling (vindstille)
- Nye begrensninglinjer drøftet (plan A og B)
- Vinden økte utover dagen, igjen stor brannutvikling
- Topp prioritet for bebyggelsen på Ytre Lauvrak og Belland
- Belland evakuert på kvelden
- Totalt 77 personer evakuert

- Organisering

- EIS-organisasjon etablert fra kl 0900
 - * Tydeliggjøring av 3 ledernivå – strategisk, taktisk, teknisk
 - * Staber for operasjon, plan og logistikk,
 - * Andre støttefunksjoner
 - * Sektorisering av brannområdet, med dedikerte sektorledere
- Telt KO utvidet
- Bemanning og utstyr i sektorene fortsatt noe uoversiktlig

DAG 4 – TORSDAG 12. JUNI

- Personell
 - SF, HV og brannvesnene til sammen ca 110 innsatsmannskaper
- Utstyr
 - Mannskapsbiler med pumper, fra de involverte brannstasjonene
 - 5 tankbiler
 - Pumper og slangemateriell fra SF (opptrapping)
 - Private traktorer med tankvogner/pumper
- Helikopterstøtte
 - Totalt 3 helikoptere i aksjon mesteparten av dagen, økt til 8 på kveld
- Spesielle hendelser
 - Agderposten skrev om 20 m høye flammer
 - Røykteppe fra Mykland til Kristiansand
 - Røyklukt i Danmark, så intens at det utløste brannmeldinger

Vind

- Vindens styrke og retning har stor betydning på brannens forløp.
- En stor skogbrann kan påvirke vinden.
- Det er viktig og huske at vinden kan snu.

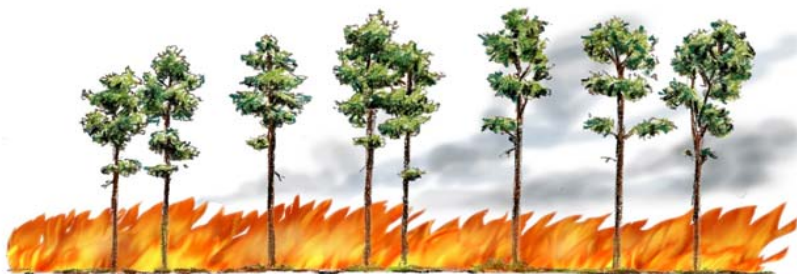

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

Typer skogbrann

Lav løpebrann

Normal ildhastighet 9-10 m/min

Høy løpebrann

Normal ildhastighet 10-30 m/min

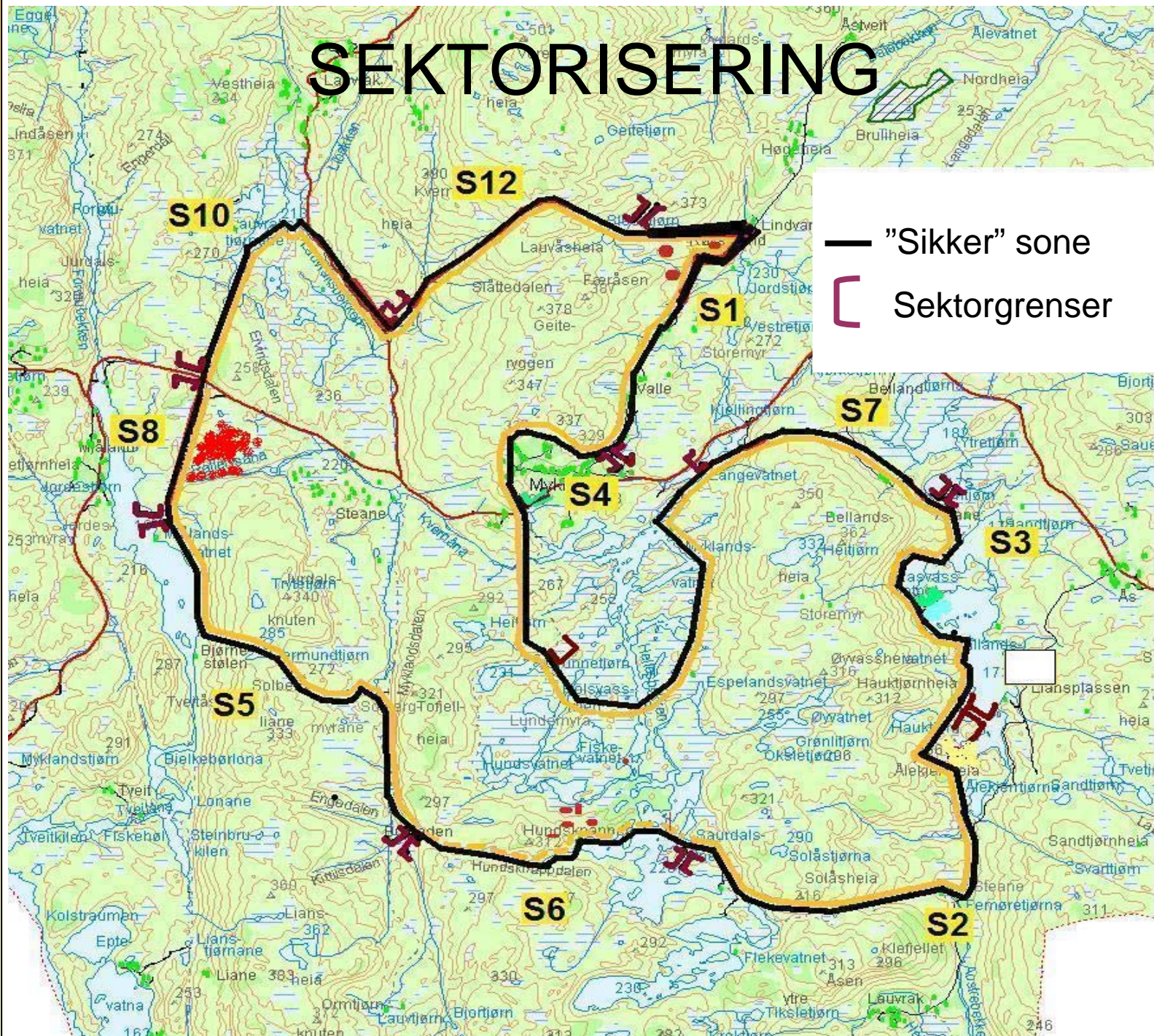
Toppbrann

Normal ildhastighet 30-40 m/min

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

SEKTORISERING

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

AVSLUTNING AV AKSJONEN

- Skogbrannovervåkingsflyet bestilt til ekstra overvåkning fredag – søndag
- Utrykningsenhet fra ØABV med mannskapsbil og slokkeleder forlagt i KO fredag – søndag
- Utrykningsenheten fortsatte inntak av pumper og slangemateriell, også noe patruljering ellers

BISTANDSYTERE OG SAMARBEIDSPARTER

- 9 andre brannvesen: Grimstad, Lillesand, Birkenes, Setesdalen, Kristiansand, Vennesla, Brannvesenet Sør, Vest-Telemark, Skarpsno
- Støtteteam av brannvesen-kolleger fra Telemark og Buskerud
- Sivilforsvaret (7 SF-distrikter, FIG og IG)
- Heimevernet (8 HV-områder)
- DSB/Hovedredningsentralen (helikopterstøtte)
- Luftforsvaret (helikopterstøtte)
- Helikopterselskaper
- Politiet
- Røde Kors førstehjelp/ambulansetjeneste, kantinedrift
- DSB (sentral fagmyndighet og tilsynsmyndighet)
- Fylkesmannens beredskapsavdeling (tilsynsmyndighet)
- Froland kommune (kommunal kriseberedskap)

ERFARINGER

- Froland kommune burde ha vært varslet på dag 1, kfr brannskadepotensiale og lokale interesser.
- Alt utstyr som bringes inn i aksjonen må registreres, fortløpende. Org.planen må ha en funksjon for dette. Utstyret må merkes.
- Mediekontakt AKL/brannsjefen
- Mediaomtale i alt vesentlig o.k.
- Alarmsentralen må oppdatere både seg selv og aksjonsledelsen på vær og vind, samt skogbrannindeks.
- Tydeliggjøring/informasjon om enhetenes kontaktpersoner viktig.
- Stabsmøter må avholdes tidlig på dagen, av hensyn til rekruttering av slokkemannskaper til de neste skift.
- Alle mannskaper bør ha samme utskiftningstidspunkter, kfr logistikk.

ERFARINGER

- Avløsningsrutinene må styres fastere.
- Sektorlederne må overlape hverandre (minst 1 time).
- Stort behov for kart-service (kommunen).
- Det må anskaffes tilstrekkelig med håndredskaper til alle brannstasjonene – bl.a. for utlevering til eventuelle frivillige.
- Samband mellom operasjonsledelsen og helikopterne var tildels problematisk.
- Innsatsmannskaper ute i sektorene tildels utsatt for fare ved helikopterdropp (vannsprut, steinsprut, fallende trær), samt strømførende ledninger på bakken.
- God HMS: Registrerte fysiske skader under aksjonen
1 forbrenning, 1 knekt finger + kuttskader, samt div gnagsår.

"FOTNOTER" FRA FREDAG 13.

- Fung DSB-direktør Tor Surke til NRK radio nyheter på morgenen: "Vi er for dårlige her i landet til organisering og ledelse av store skogbranner". Han understreket at uttalelsen ikke var ment som kritikk av ledelsen for Myklandsbrannen: "De har gjort en særdeles god jobb".
- På ettermiddagen besøk av justisminister og landbruksminister (møte, pressebriefinger, befaring). Tilstede også fylkesmann med beredskapssjef og landbrukssjef, samt fylkeordfører og politimester.
- Justisministeren til NRK TV før avreise fra Oslo: "Det trenges forsterkninger på alle nivå". Understreket at ledelsen for aksjonen gjør en god jobb. Positiv til felles nordisk brannfly.
- Uttalelsene til Surke og Storberget omskrev Fædrelandsvennen umiddelbart på sin nettutgave til: "Varsler utskiftninger i ledelsen". Brannsjefen ble oppringt av media og bedt om kommentarer til dette!
- Agderposten serverte samme "misforståelse" på sin nettutgave – og unnskyldte seg med at de bare hadde kopiert Feve`n.
- Dette ga næring til lokale interessenter og "forståsegpåere", som hevdet at aksjonsledelsen feilvurderte situasjonen på dag 1 og 2.

ERFARINGER

- Naturlige (normale) begrensninglinjer umulig å opprette
- Vinden dreide kraftig flere ganger
- Vinden (brannen) dreide 360 grader i løpet av 12 timer

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

KOSTNADER

- **ØABV kr 9.481.990,02**
 - Leie av utstyr kr 1.343.669,25
 - Drivstoff kr 249.855,05
 - Forpleining kr 152.941,68
 - Administrasjon kr 30.132,00
 - Vedlikehold og tap av utstyr kr 976.332,08
 - Bistand fra andre brannvesen og andre instanser kr 2.780.700,04
 - Lønnsutgifter private 290.210,00
 - Lønn ØABV kr 3.658.149,92

INNSPILL FRA OMVERDEN

- SMS mottatt 13. juni kl 0724:

Hei, du som er brannsjefen i Aust-Agder?

Jeg har et tips til deg. Kontakt bønder rundt om i bygda og spør om de har melk til overs. Pga streiken i TINE, sitter det nå veldig mange bønder med masse melk som ikke kan brukes. Det er sikkert også mulig å få brukt tankbilene til TINE. Få tak i alt av tankbiler og tanktilhengere, og fyll dem opp med melk. Og få slukket den brannen. Det er helt grusomt å sitte her uten å få gjort noe.

Hilsen NN

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

SKOGBRANN I MYKLAND - CTIF, Lysaker 17.09.09.

Takk for meg